

Tegnap átadtuk lapunk ajándékait a szerencsés előfizetőinknek

Házimozit vihetett haza a Nyereménylavina fődíjasa

Pap Klára kiadóigazgató (balról) adta át a házimozit Pótári Etelkának

Fotó: Schmidt Andrea

Tegnap átadtuk Nyereménylavina játékunk fődíját. A Samsung házimozit Pótári Etelka hódmezővásárhelyi olvasónk vihette haza.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Véget ért lapunk, a Délmagyarország és Délvilág Nyereménylavina elnevezésű játéka, melynek során hónapról hónapra összesen három alkalommal értékes ajándékokat sorsoltunk ki. Tegnap délelőtt a szegedi Szilléri sugárúti Euronics műszaki áruházban ünnepélyes keretek között adtuk át a 101 darab, összesen két és félmillió forint értékű ajándékot. A fődíj, egy Samsung

házimozit mellett 5 JVC televízió, 15 LG DVD-lejátszó, 30 Olympus automata fényképezőgép és 50 Philips filteres tea- és kávéfőző is gazdára talált. A sorsolásra közel 10 ezer szelvény érkezett lapunk szerkesztőségébe.

A szerencsés előfizetőknek Pap Klára kiadóigazgató adta át a nyereményeket. A fődíjat, a Samsung házimozit televízióval együtt Pótári Etelka hódmezővásárhelyi olvasónk vihette haza. Az asszony elmesélte, édesapja évtizedek óta előfizetője volt a Délvilágnak, illetve jogelődinek, így már régóta rendszeresen olvassa a lapot. Miután édesapja elhunyt, úgy döntött, továbbviszi a hagyományt, és ő is előfizetett.

– Arra gondoltam, ennyit megér a játék és beküldtem a szelvényt. Nagyon boldog vagyok, nem is hittem, hogy én leszek a szerencsés – mesélte boldogan.

Pótári Etelka elmondta, legjobban a természetfilmeket szereti, mert ezekben nincs háború, verekedés, öldöklés. A nyertestestvére, Pótári Julianna és férje kísérte el, aki kezdetben a készülék beüzemelésében is segít majd. Szerencse, hogy a nyereményátadásra két kocsival érkeztek, így egy fordulóval haza tudták szállítani a berendezést. Bár helyet még nem találtak neki, azért biztosan akad egy sarok a lakásban, ahová befér.

Diploma – magánzsebből

A Szegei Tudományegyetemen nagyjából ugyanaz a helyzet, mint országosan: a hallgatók fele költségterítéses képzésben vesz részt, azaz maga finanszírozza a tanulmányait. A rendszer se nem piaciform, se nem igazságos.

Karonként eltérőek az adatok, de egyetemi szinten ugyanaz az arány, mint országosan: a Szegei Tudományegyetem 31 ezer 478 hallgatójának majdnem a fele – 48,5 százalékuk – költségterítéses képzésben vesz részt.

Semmi sincs ingyen

Közülük a nappali tagozatosok sem élvezik azokat a juttatásokat, amelyek az államilag finanszírozott nappalisoknak járnak, mint például az ösztöndíj, a lakhatási támogatás, a tankönyvtámogatás. Egyedül szociális támogatást lehet megszavazni a rászorulóknak. Számukra tehát akkor is sokba van a diploma – nem véletlen, hogy számosan veszik föl a diákhitelt –, ha valójában alacsonyabb az ára, mint annak, amit az állam fizet.

Az Oktatási Minisztérium évente határozza meg a felvételi keretszámokat. (Levelező tagozaton tanulókat is finanszíroz és évente átcsoportosíthat pénzt olyan szakokra-szakmákra, amelyek preferálása köz-cél. Állami támogatást élveznek például a felsőfokú szakképzésben résztvevők, vagy az ápolónők.) Az egyes egyetemi karok kapacitását a Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) határozza meg. Ha a MAB szerint mondjuk száz hallgató képzésére jogosult egy kar, de állami normatívát csak negyvenen kaphatnak, akkor hatvan helyre igyekeznek fizetős diákokat fölvenni. A legtöbb esetben nem tudnak túllépni ugyanannyi pénzt elkérni, mint amennyi az állami fejkvóta, csak kevesebbet. Így is „megéri”, hiszen ez az intézményeknek pluszbevétel.

Nem az ész a fontos

A jelenlegi szisztémának vannak árnyoldalai. A legszembeütőbb, hogy nem a piac szabályoz és a társadalmi igazságosság sem érvényesül. Gyakran a vak szerencse dönt. Bár az első diploma mindenkinek „ingyenes”, azaz az állam fizeti a költségeket, egyáltalán nem mindenki tud vagy akar élni ezzel a lehetőséggel. Vegyük most ki a számításból azokat a gyengébben muzsikáló diákokat, akik nem érik el az állami finanszírozású szakjukon a szükséges pontszámot, viszont van pénzüik (a szüleiknek). A kevesebb pontot – de legalább hetvenkettőt – igénylő fizetős szakokra mennek. Tekintsük azokat, akik szerencsétlenségükre mondjuk egyetlen pont híján csúsznak ki az állami képzésből, de elhivatottan ragaszkodnak választott szakmájukhoz. Bemennek a költ-

ségtérítésre – és ott is maradnak. Függetlenül a teljesítményüktől, végig fizetnek, mint a katonatiszt. Egy ponttal szerencsésebb társaik nyugodtan bukda-csolhatnak akár, akkor is megkapják utánuk a fejkvótát – az intézmények.

Beszédes arányok

A szegedi karokon „beállt” konkrét ideai arányok, amelyekről Homor Géza oktatási igazgató tájékoztott, igencsak beszédesek. Legtöbben a jogi karon fizetnek, az összesen 4300-as tömeg 72 százaléka. Ez nemcsak azt jelentheti, hogy az állam kevesebb jogással is beérné, évről évre csökkenti a keretszámot, hanem azt is, hogy a szakmának még mindig nagy a presztízse. Az is igaz, hogy a Szegeden indított négyéves képzési idejű szakmákra van kereslet a munkaerőpiacon. A legkevesebben a Zeneművészeti Főiskolai Karon fizetnek saját zsebből a diplomáért (11 százalék), valamint a Természetudományi Karon (19 százalék).

Igen magas viszont az arányuk a Gazdaságtudományi Karon (65 százalék), a SZÉF-en (62 százalék) és – meglepően – a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Karon (61 százalék). Ez utóbbit talán az magyarázza, hogy a divatosnak mondott szakmákat – mint például művelődésszervező – az állam kevésbé preferálja, viszont a „közönség” igényli. A bölcsész tanár szakok kapossága (a karon 41 százalék a fizetősök aránya) azzal is magyarázható, hogy a közhiedelemmel ellentétben igény mutatkozik a diplomára a piacon. Na nem tanárok lesznek, hanem mondjuk adóellenőrök, tanácsadók, személyi titkárok, adminisztrátorok, ilyen-olyan szervezők, referensek, és sokan beállnak a kreativitást nem föltétlenül igénylő helyekre – a multikhoz.

A gyógyszerészeknél 14, az általános orvosoknál a hallgatók 35 százaléka fizet – ez utóbbi karon 4-500 ezer forintot szemeszterenként, amit alighanem a szakma hagyományos presztízse magyaráz. A vásárhelyi mezőgazdasági főiskolán 41 százalék, az egészségügyi főiskolai karon 21 százalék a költségterítésesek aránya.

SULYOK ERZSÉBET

NINCS PÁHOLY

Mindenképpen tisztább – piacsabályozottabb – helyzet lenne, ha az állam nem az intézményeket, hanem a képzésben részt vevő egyéneket támogatná. A szomszédos Romániában például úgy közelítik a társadalmi igazságosság eszményét, hogy az éves tanulmányi eredmények alapján újraosztják az állami pénzt: aki jól teljesít, átmehet költségterítésesből állami finanszírozású képzésbe. És fordítva, aki ellazsálja a közpénzből fizetett időt, kénytelen a saját zsebébe nyúlni, ha ragaszkodik a diplomához.

KÖSZÖNJÜK, HOGY BIZALMUKKAL ÉS TÜRELMÜKKEL EBBEN AZ ÉVBEN IS MEGTISZTELTÉK A MAGYAR POSTÁT.

Köszönjük, hogy küldeményeiket ránk bízták. Reméljük, hogy jövőre is gyakran találkozunk.

Boldog Karácsonyt és Békés Új Esztendőt Kívánunk.